

DEFINICIJA I VRSTE ZAKONOM ZAŠTIĆENIH JAVNIH OKUPLJANJA

Prema zakonima u Bosni i Hercegovini, pod javnim okupljanjima se smatraju tri vrste događaja:

- mirna okupljanja i javni protesti;
- javne priredbe i
- druga okupljanja

Pod mirnim okupljanjima i javnim protestima najčešće se podrazumijeva svako organizirano okupljanje građana, koje se odvija na za to prikladnom prostoru, radi javnog izražavanja i promicanja političkih, socijalnih i drugih uvjerenja i interesa.

U Zajedničkom mišljenju

Venecijanske komisije i OSCE-a/ODIHR-a

o zakonskom okviru slobode okupljanja u Bosni i Hercegovini skrenuta je pažnja na neopravdanost različitog tretiranja državnih, vjerskih, humanitarnih, kulturnih i drugih okupljanja koja nisu usmjerena na stjecanje profita u odnosu na politička i društvena okupljanja koja su obuhvaćena izrazom „mirna okupljanja i javni protesti“.

Propisivanjem različitih uvjeta za ostvarivanje prava na slobodu okupljanja omogućava se drugačiji pristup nadležnih tijela javnim okupljanjima u ovisnosti o poruci koja se putem njih želi prenijeti.

TO JE
SUPR-
OTNO

međunarodnim standardima koji preciziraju da se sadržaj poruke okupljanja može ograničiti **samo ako postoji stvarni rizik** od nasilja koji se ne može ni na jedan drugi način spriječiti ili ublažiti.

Također, zakoni u BiH uopće

NE PRIZNAJU KATEGORIJU SPONTANIH OKUPLJANJA.

Omogućavanje održavanja ovog tipa okupljanja je važno upravo zato što bi njegovim odlaganjem za kasniji termin poruka koja se okupljanjem želi prenijeti mogla izgubiti na značaju

PRIJAVLJIVANJE OKUPLJANJA

Prema međunarodnim standardima, sustav prijave/najave/ obavijesti nadležnih tijela o održavanju okupljanja predstavlja manje uplitanje u pravo na slobodu okupljanja od sustava odobravanja okupljanja.

Standardi jasno nalažu da se sustav prijave ne bi u praksi trebao pretvoriti u postupak u kojem su nadležna tijela u poziciji (ne)odobravati održavanje javnog okupljanja.

Zakoni o javnom okupljanju u BiH u pogledu ovog koraka uglavnom propisuju da su organizatori javnih

- okupljanja dužni obavijestiti,
- prijaviti,
- odnosno podnijeti prijavu

održavanja okupljanja nadležnoj policijskoj postaji, što nadležna tijela u praksi prevode kao prosto obavješćavanje o namjeri održavanja javnog skupa.

U većini zakona o javnom okupljanju u BiH od organizatora se zahtijeva da pribavi i prethodno odobrenje nadležnog ministarstva unutarnjih poslova, a uvjetovano je prethodnom suglasnosti nadležnog tijela za promet te podnošenjem zahtjeva za odobrenje u roku od **15 dana prije održavanja okupljanja**, ukoliko će okupljanje zahvatiti i površinu ceste zbog čega bi promet mogao biti ometan ili obustavljen.

Sve odluke u vezi s održavanjem okupljanja bi trebalo donositi jedno nadležno i kompetentno tijelo. Također, trebalo bi biti dovoljno da organizatori samo obavijeste **jedno nadležno tijelo** o održavanju okupljanja na dijelu koji zahvaća i površinu ceste, a **ne da** u ovim okolnostima **postupaju dva nadležna tijela: ministarstvo unutarnjih poslova i nadležno prometno tijelo.**

Zakoni o javnom okupljanju u BiH u pravilu oslobađaju udruge, sindikate, političke stranke i druge pravne osobe obveze prijavljivanja okupljanja kada ih organiziraju u zatvorenom prostoru. Ovakav povlašten položaj točno određenih skupina u organiziranju javnih okupljanja nema uporište u značajnim međunarodnim standardima, s obzirom na to da je osnovna svrha prijave okupljanja dati

NADLEŽNIM TIJELIMA DOVOLJNO VREMENA ZA PRI-PREMU OSIGURAVANJA MIRNOG TIJEKA OKUPLJANJA.

Prema većini zakona o javnom okupljanju u BiH sadržaj prijave okupljanja treba obuhvatiti:

osobne podatke organizatora, informacije o karakteristikama okupljanja

(vrijeme, mjesto i svrhu održavanja, i očekivani broj sudionika),

te podatke o mjerama osiguranja

(osobne podatke voditelja okupljanja i/ili redara, podatke o angažiranju hitne pomoći, vatrogasne službe i sl.).

Naročito sporan dio sadržaja prijave u tom smislu predstavlja obveza organizatora da izvijesti nadležno policijsko tijelo o mjerama osiguranja koje namjerava poduzeti povodom održavanja reda na okupljanju, jer je to obveza države, odnosno nadležnih policijskih tijela.